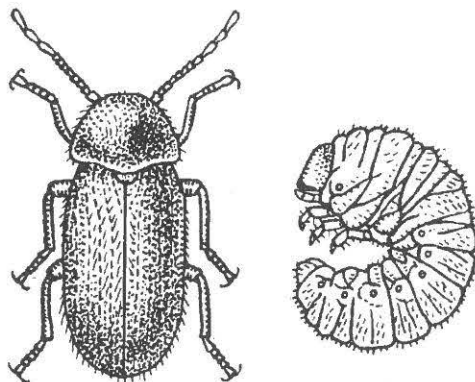

De broodkever als materiaal-aantaster

Summary

A new insulation material with flax fibres as a component turned out to be susceptible to *Stegobium paniceum*. The flax fibre boards were used under roofs of living houses. Due to a leakage the boards had become moist and accessible for the beetles. In neighbouring dwellings, where no moisture problems had occurred, no beetles had been tracked.

broodkever en larve

De broodkever (*Stegobium paniceum* L.) staat algemeen bekend als aantaster van voedingsmiddelen. Met name in deegwaren kan de larve van deze soort worden aangetroffen. Vooral in harde (gebakken) levensmiddelen voor mens, kat en hond voelt hij zich thuis. Als er een klacht binnenkomt over dit voorraadinsect, dan wordt er altijd wel een ontwikkelingsbron gevonden. In vrijwel alle gevallen betreft het een product dat te lang in de kast heeft gestaan, of in een bedrijf gemorst product, dat met schoonmaken in onvoldoende mate werd verwijderd. Sanering van de ontwikkelingsbronnen is de enige effectieve manier om hinder door broodkevers tegen te gaan.

In 1995 en 1996 werd de Afdeling geconfronteerd met een tweetal objecten, waar broodkevers op zolders van woningen werden aangetrof-

fen, terwijl er geen sprake was van de opslag van voorraden levensmiddelen. Uit onderzoek kon ook niet worden vastgesteld dat er sprake was van vogelnesten met restanten voedsel (brood) dat voor de broodkevers als ontwikkelingsbron konden dienen. Er moest toen naar andere ontwikkelingsbronnen worden gezocht. En die werden gevonden. Op het eerste object waren de daken aan de binnenzijde van de woningen beschot met vlasvezelplaten. Deze platen hadden tijdens perioden met regen aan water blootgestaan. In het andere object waar eveneens vezelplaten waren verwerkt was sprake geweest van een lekkage, waardoor enkele plaatdelen vochtig waren geworden. Kennelijk bevatten vlasvezelplaten voldoende voedsel voor broodkevers, om zich daarin te kunnen ontwikkelen. Omdat de broodkever niet werd aangetroffen in vergelijkbare woningen, waar de vlasvezelplaten niet aan vocht onderhevig waren geweest, bestaat het vermoeden dat het materiaal eerst door vocht moet zijn aangetast, voordat broodkeverlarven het aan kunnen vreten.

Van het gebruik van bestrijdingsmiddelen werd geen goed resultaat verwacht. Ten eerste zouden de ontwikkelingsbronnen in de platen in onvoldoende mate kunnen worden bereikt, waardoor de ontwikkeling van broodkevers niet zou worden gestopt. Ten tweede zou door het toepassen van vloeibare insecticiden de vlasvezelplaat vochtig kunnen worden en opzwellen, waardoor de platen in een later stadium (als de toegepaste bestrijdingsmiddelen zouden zijn uitgewerkt) extra aan-

trekkelijk voor broodkevers zouden kunnen zijn. Het advies om de platen te vervangen was daarna snel gegeven. Dat het wat voeten in de aarde heeft gehad voordat ze daadwerkelijk werden vervangen, behoeft geen nadere uitleg. Dat het hier voor zo'n diertje met een onschuldige naam om een ingewikkeld bouwtechnisch probleem gaat, zal duidelijk zijn. In deze aangehaalde gevallen is de aanduiding voorraadaantaster voor de broodkever niet op zijn plaats, maar is de toevoeging materiaal-aantaster beter gekozen.

Vanuit de **bouwwereld** is ons ter ore gekomen dat **vlasvezelplaten** een brede toepassing vinden. Mocht u dus eens broodkevers tegenkomen in een object waar geen ontwikkelingsbron in de vorm van levensmiddelen of grondstoffen daarvoor kan worden opgespoord, betrek dan de mogelijkheid van (eens vochtig geworden) vlasvezelplaat in uw onderzoek.

Al is het verheugend te vernemen dat de auto-industrie naar materialen voor dashboards en dergelijke zoekt, dat volledig recyclebaar is, dan frons ik toch mijn wenkbrouwen bij de gedachte dat het interieur van mijn auto in de toekomst door broodkevers kan worden genuttigd. Want hoe ruim je dan de ontwikkelingsbron op?

A.D. Bode.